

POLITIKEN - Kjøbenhavn - Lørdagen den 25. April 1908

- avisartikel renskrevet for tydeligheds skyld og mulighed for brug af ordsøgning -

Sidste Dødsfald.

Professor Paul la Cour.

Atter udsendes fra Askov et Dødsbudskab: Paul la Cour er ikke mere. Ganske uventet kommer denne Dødsmelding, thi la Cour var til Trods for sine 62 Aar endnu en ung Mand. Til det sidste varetog han med Iver og Kraft sin Lærergerning, med sit varme Hjerte bankende i den Kres, hvor han havde henlevet sit hele arbejdsfyldte og stræbsomme Liv.

Sidste Dødsfald.

Professor Paul la Cour

Atter udsendes fra Askov et Dødsbudskab: Paul la Cour er ikke mere. Ganske uventet kommer denne Dødsmelding, thi la Cour var til Trods for sine 62 Aar endnu en ung Mand. Til det sidste varetog han med Iver og Kraft sin Lærergerning, med sit varme Hjerte bankende i den Kres, hvor han havde henlevet sit hele arbejdsfyldte og stræbsomme Liv.

Mange vil bære Sorg for Paul la Cour. Han var kendt viden om i Landet, i videnskabelige Krese som blandt Højskolens Mænd. Utrætteligt rejste han ud, saa ofte han kunde afse en Dag fra sin Lærergerning. Det kunde knibe med Tiden, hvor meget det vilde, alligevel fik la Cour ofte Lejlighed til i Ungdomsforeninger og paa fremmede Højskoler at holde sine populært-videnskabelige Foredrag. Af hans Tilhørere, og det er Tusinder, vil han blive savnet. Men haardst af alle vil dog Budskabet om hans Død ramme Askov Højskoles gamle Elever, thi Højskolegerningen drog denne Mand stærkere end Videnskaben. Den, der ikke havde set ham staa paa Katedret i Askovs store Foredragssal og dér havde lyttet til ham, naar han overfor en Forsamling af Unge med Begejstring og Lune forklarede og gentog Matematikens og Fysikens Grundsatninger, kendte ikke la Cour.

Eleverne paa Askov elskede la Cour, og *elskede* er ikke her en Frase. Om Ludvig Schrøder er det blevet sagt, at han var agtet af alle, om Jacob Appel, at han er beundret af alle, men ene om Paul la Cour kunde det med Sandhed siges, at han var elsket af alle. Blandt Tusinder her i Landet vil hans Død vække oprigtig Sorg.

En gammel Elev.

Mange vil bære Sorg for Paul la Cour. Han var kendt viden om i Landet, i videnskabelige Krese som blandt Højskolens Mænd. Utrætteligt rejste han ud, saa ofte han kunde afse en Dag fra sin Lærergerning. Det kunde knibe med Tiden, hvor meget det vilde, alligevel fik la Cour ofte Lejlighed til i Ungdomsforeninger og paa fremmede Højskoler at holde sine populært-videnskabelige Foredrag. Af hans Tilhørere, og det er Tusinder, vil han blive savnet. Men haardst af alle vil dog Budskabet om hans Død ramme Askov Højskoles gamle Elever, thi Højskolegerningen drog denne Mand stærkere end Videnskaben. Den, der ikke havde set ham staa paa Katedret i Askovs store Foredragssal og dér havde lyttet til ham, naar han overfor en Forsamling af Unge med Begejstring og Lune forklarede og gentog Matematikens og Fysikens Grundsatninger, kendte ikke la Cour.

Eleverne paa Askov elskede la Cour, og *elskede* er ikke her en Frase. Om Ludvig Schrøder er det blevet sagt, at han var agtet af alle, om Jacob Appel, at han er beundret af alle, men ene om Paul la Cour kunde det med Sandhed siges, at han var elsket af alle. Blandt Tusinder her i Landet vil hans Død vække oprigtig Sorg.

En gammel Elev.

Vor tekniske Medarbejder skriver:

Det er sjældent, at en Mand med Paul la Cours Begavelse og videnskabelige Anlæg ikke søger sin Virksomhed dér, hvor man skulde synes, den var paa sin naturligste Plads, i et Kulturcentrum. Man kan dog ikke sige, at la Cour gemte sig ude i en Landsby, thi for det første var det vist ikke muligt for ham at gemme sig, og desuden skyldes det ikke mindst la Cour, at den jyske Landsby Askovs Navn er kendt og mange Steder vækker Tankeforbindelser, som alle vore Købstæders Navne tilsammen ikke er i Stand til at fremkalde. Det har ganske sikkert været heldbringende for la Cour selv, og derigennem ogsaa for hans Arbejdsresultater, at han opholdt sig i et Milieu, som tiltalte ham, og hvori han befandt sig vel. I en længere Aarrække har la Cours Forskning som bekendt drejet sig om at finde en praktisk anvendelig Omsætning af Vindkraft til Elektricitet, og det maa absolut siges, at hans Resultater i enhver Henseende er af meget stor Interesse. I Detaillerne er hans System smukt udarbejdet, og det er ukompliceret; det la Courske Vindelektricitetsystem repræsenterer en Række smukke Opfindelser, hvoraf flere har begyndt tillige at faa Anvendelse ved Elektricitetsværker, som ikke er baserede paa Vindkraften. Økonomien ved det la Courske System er bleven stærkt kritiseret; det er hævdet, at man paa anden Maade uden Vindens Hjælp kan faa elektrisk Strøm billigere, end Vindelektricitetsværkerne frembringer den; det er dog tvivlsomt, om denne Kritik helt igennem er retfærdig, den voksende Udbredelse af de la Courske Værker tyder i modsat Retning; men i hvert Fald er det udenfor al Tvivl, at la Cour gennem hele sit Arbejde for denne Sag har faaet udbredt

Vor tekniske Medarbejder skriver:

Det er sjældent, at se en Mand med Paul la Cours Begavelse og videnskabelige Anlæg ikke søger sin Virksomhed dér, hvor man skulde synes, den var paa sin naturligste Plads, i et Kulturcentrum. Man kan dog ikke sige, at la Cour gemte sig ude i en Landsby, thi for det første var det vist ikke muligt for ham at gemme sig, og desuden skyldes det ikke mindst la Cour, at den jyske Landsby Askovs Navn er kendt og mange Steder vækker Tankeforbindelser, som alle vore Købstæders Navne tilsammen ikke er i Stand til at fremkalde. Det har ganske sikkert været heldbringende for la Cour selv, og derigennem ogsaa for hans Arbejdsresultater, at han opholdt sig i et Milieu, som tiltalte ham, og hvor han befandt sig vel. I en længere Aarrække har la Cours Forskning som bekendt drejet sig om at finde en praktisk anvendelig Omsætning af Vindkraft til Elektricitet, og det maa absolut siges, at hans Resultater i enhver Henseende er af meget stor Interesse. I Detaillerne er hans System smukt udarbejdet, og det er ukompliceret; det la Courske Vindelektricitetsystem repræsenterer en Række smukke Opfindelser, hvoraf flere har begyndt tillige at faa Anvendelse ved Elektricitetsværker, som ikke er baserede paa Vindkraften. Økonomien ved det la Courske System er bleven stærkt kritiseret; det er hævdet, at man paa anden Maade uden Vindens Hjælp kan faa elektrisk Strøm billigere, end Vindelektricitetsværkerne frembringer den; det er dog tvivlsomt, om denne Kritik helt igennem er retfærdig, den voksende Udbredelse af de la Courske Værker tyder i modsat Retning; men i hvert Fald er det udenfor al Tvivl, at la Cour gennem hele sit Arbejde for denne Sag har faaet udbredt

Kendskabet til Elektricitetens Anvendelse i en ganske overordentlig Grad blandt Landboerne, saaledes at vi nu her i Landet er vel forberedte til at anvende elektrisk Strøm i stor Udstrækning, naar den blot kan faas tilstrækkelig billig.

Af la Cours tidligere Arbejder er der Grund til at nævne Tonehjulet, som han opfandt 1875, og som paa en særdeles elegant Maade muliggør samtidig Afsendelse af flere Telegrammer gennem samme Ledning.

Som Lærebogsforfatter har Prof. la Cour været Banebryder, idet han er den første, der gennemført har anvendt det historiske Princip i matematiske og fysiske Lærebøger. Hans Paavirkning i denne Henseende paa andre Lærebogsforfattere har været meget stor. Værket Historisk Fysik (af Poul la Cour og Jacob Appel), af hvis anden Udgave vel omtrent de 2 Tredjedele er komne, er et Mønsterværk.

N. C. H.

Smaat om la Cour.

Professor la Cour har i dette Vinterhalvaar varetaget sin Lærergerning paa Askov Højskole med samme Styrke og Kraft som altid. Han har Semestret igennem givet Undervisning i Matematik, Fysik, Astronomi og Sundhedslære. Først i Paaskeferien paadrog han sig den Influenza, der nu har bortrevet ham, 62 Aar gammel.

Kendskabet til Elektricitetens Anvendelse i en ganske overordentlig Grad blandt Landboerne, saaledes at vi nu her i Landet er vel forberedte til at anvende elektrisk Strøm i stor Udstrækning, naar den blot kan faas tilstrækkelig billig.

Af la Cours tidligere Arbejder er der Grund til at nævne Tonehjulet, som han opfandt 1875, og som paa en særdeles elegant Maade muliggør samtidig Afsendelse af flere Telegrammer gennem samme Ledning.

Som Lærebogsforfatter har Prof. la Cour været Banebryder, idet han er den første, der gennemført har anvendt det historiske Princip i matematiske og fysiske Lærebøger. Hans Paavirkning i denne Henseende paa andre Lærebogsforfattere har været meget stor. Værket Historisk Fysik (af Poul la Cour og Jacob Appel), af hvis anden Udgave vel omtrent de 2 Tredjedele er komne, er et Mønsterværk.

N.C.H.

Smaat om la Cour.

Professor la Cour har i dette Vinterhalvaar varetaget sin Lærergerning paa Askov Højskole med samme Styrke og Kraft som altid. Han har Semestret igennem givet Undervisning i Matematik, Fysik, Astronomi og Sundhedslære. Først i Paaskeferien paadrog han sig den Influenza, der nu har bortrevet ham, 62 Aar gammel.

Dette er det andet Dødsfald paa Askov siden Nytaar. Ludvig Schrøder afgik ved Døden i Begyndelsen af Februar. Siden har Schrøders Svigersøn, Jacob Appel, været Forstander, og la Cours Død berører da ikke Højskolens Ledelse.

•

Mest kendt ude i Landet var la Cour vel nok for den store, elektriske Forsøgsmølle, han havde rejst paa Bakken bag Askov. Det er en imponerende Bygning! Med sine fire, kæmpemæssige Vinger indfanger Møllen Vinden, og ved Hjælp af et indviklet Rem- og Vægtstangssystem sendes Kraften ned til to Dynamoer, der omdanner den til elektrisk Strøm og ad Traadvejen fordeler den til de 1000 Lamper i Askov By.

•

Professor la Cours største Fornøjelse var paa en klar Dag med en Kikkert

i Haanden at stige op paa Møllehatten, hvor han havde ladet konstruere en Balkon, og hvor der var en ypperlig Udsigt over Omegnen. Herfra øjnede han de Steder, hvor han havde levet sit Liv: Ved Møllens Fod laa hans Hjem, hvor han havde opdraget sin talrige Børneflokk, mod Øst Askov Højskole, en By af røde og hvide Bygninger, som var vokset op under hans og Ludvig Schrøders Hænder, mod Syd Skibelund Krat og hinsides Kongeaen Sønderjylland, om hvilket han engang sagde: „Det er den Del af Danmark, der er mig kærest“.

•

Professoren levede i stor Tarvelighed. Foruden sin Familie havde han i Reglen en halv Snes Højskoleelever paa Kost. Han ønskede, at Maaltiderne skulde være saa spartanske som muligt, og ved hans Middag skænkedes ikke anden Drik end Vand.

•

Man har tænkt paa at rejse en Mindesten for Ludvig Schrøder og hans Hustru i Skibelund Krat — i Nærheden af det, der i Sommer afsloredes for Sofus Høgsbro. Der vil nu samtidig blive rejst et Mindesmærke for den utvivlsomt mest afholdte af alle Askovs Mænd — for Paul la Cour.

Dette er det andet Dødsfald paa Askov siden Nytaar. Ludvig Schrøder afgik ved Døden i Begyndelsen af Februar. Siden har Schrøders Svigersøn, Jacob Appel, været Forstander, og la Cours Død berører da ikke Højskolens Ledelse.

*

Mest kendt ude i Landet var la Cour vel nok for den store, elektriske Forsøgsmølle, han havde rejst paa Bakken bag Askov. Det er en imponerende Bygning! Med sine fire, kæmpemæssige Vinger indfanger Møllen Vinden, og ved Hjælp af et indviklet Rem- og Vægtstangssystem sendes Kraften ned til to Dynamoer, der omdanner den til elektrisk Strøm og ad Traadvejen fordeler den til de 1000 Lamper i Askov By.

*

Professor la Cours største Fornøjelse var paa en klar Dag med en Kikkert i Haanden at stige op paa Møllehatten, hvor han havde ladet konstruere en Balkon, og hvor der var en ypperlig Udsigt over Omegnen. Herfra øjnede han de Steder, hvor han havde levet sit Liv: Ved Møllens Fod laa hans Hjem, hvor han havde opdraget sin talrige Børneflokk, mod Øst Askov Højskole, en By af røde og hvide Bygninger, som var vokset op under hans og Ludvig Schrøders Hænder, mod Syd Skibelund Krat og hinsides Kongeaen Sønderjylland, om hvilket han engang sagde: "Det er den Del af Danmark, der er mig kærest".

*

Professoren levede i stor Tarvelighed. Foruden sin Familie havde han i Reglen en halv Snes Højskoleelever paa Kost. Han ønskede, at Maaltiderne skulde være saa spartanske som muligt, og ved hans Middag skænkedes ikke anden Drik end Vand.

*

Man har tænkt paa at rejse en Mindesten for Ludvig Schrøder og hans Hustru i Skibelund Krat - i Nærheden af Høgsbro. Der vil nu samtidig blive rejst et Mindesmærke for den utvivlsomt mest afholdte af alle Askovs Mænd - for Paul la Cour.